

Маріупольський державний університет
Кафедра культурології та інформаційної діяльності

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри культурології
та інформаційної діяльності

Ю.С. Сабадаш

«19» січня 2021 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВД 2.2.10 «КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА (ІНТЕГРОВАНА ДИСЦИПЛІНА)
МОДУЛЬ 2 КОРПОРАТИВНА ЕТИКА»**

Освітньо-професійна програма: Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Спеціальність: 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа

Факультет, відділення: Історичний

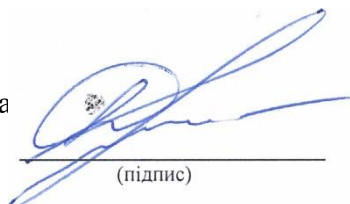
Робоча програма з навчальної дисципліни «Корпоративна культура (інтегрована дисципліна): Модуль 2 Корпоративна етика (вибіркова дисципліна)» для студентів ОПП «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» за спеціальністю 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа.

Розробник: І. О. Петрова, доцент кафедри культурології та інформаційної діяльності МДУ, кандидат історичних наук, доцент

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри культурології та інформаційної діяльності

Протокол від « 19 » січня 2021 року № 9

Завідувач кафедри культурології та
інформаційної діяльності

(підпис)

Ю. С. Сабадаш

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	02 Культура і мистецтво	Вибіркова	
Модулів – 2	ОПП «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 3		4-й	4-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – розроблення кодексу документознавця	Спеціальність 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа	Семестр	
Загальна кількість годин – 90		8-й	8-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 36 самостійної роботи студента – 54	Освітній рівень Перший (бакалаврський)	Лекції	
		12 год.	6 год.
		Семінарські	
		12 год.	6 год.
		Лабораторні	
		12 год.	4 год.
		Самостійна робота	
		54 год.	74 год.
		Індивідуальні завдання	
1 год.	1 год.		
		Вид контролю: іспит (за двома модулями інтегрованої навчальної дисципліни «Корпоративна культура»)	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 30% / 70%

для заочної форми навчання – 21% / 79%

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна «Корпоративна етика» відноситься до циклу вибіркового навчальних дисциплін професійної підготовки для студентів ОПП «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» за спеціальністю 029 Інформаційна, бібліотечна та архівна справа освітнього ступеня «Бакалавр».

Метою навчальної дисципліни є з'ясування сутності корпоративної етики, її значення в структурі етичного знання, а також вивчення моральних норм службового спілкування та етикету.

Основні завдання навчальної дисципліни: проаналізувати сутність корпоративної етики; розглянути значення професійної та прикладної етики в структурі етичного знання; вивчити спеціальну термінологію; розкрити морально-психологічні та етичні аспекти стосунків у колективі; вивчити моральні норми службового спілкування та етикету; розглянути основні елементи корпоративної культури.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Сутність корпоративної етики

Тема 1. Вступ до навчальної дисципліни «Корпоративна етика»

Об'єкт, предмет, мета, завдання, структура, результати навчання та критерії оцінювання навчальної дисципліни «Корпоративна етика». Взаємозв'язок навчальної дисципліни з іншими освітніми компонентами ОПП «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа».

Тема 2. Корпоративна, професійна та прикладна етика в структурі етичного знання

Етичне знання. Види етичних норм. Матеріальні і духовні фактори, їх співвідношення у визначенні мети і засобів у підприємницькій діяльності. Професіоналізм як моральна цінність. Корпоративна соціальна відповідальність. Професійна етика фахівця документознавця, бібліотекознавця, архівознавця.

Тема 3. Методи та функції корпоративної етики

Методи: розроблення та впровадження корпоративного кодексу; «карти етики»; діяльність комітетів або спеціалістів з етики. Кодекс корпоративної поведінки і «негласні» правила. Кодекс документознавця, бібліотекознавця, архівознавця Засоби у виробленні моральних норм та цінностей організації (колективу). Функції корпоративної етики: репутаційна; управлінська; розвивальна.

Змістовий модуль 2. Етичні аспекти стосунків у колективі

Тема 4. Елементи корпоративної культури

Система цінностей. Місія підприємства. Візія підприємства. Стратегія підприємства. Набір переконань, які допомагають підприємству слідувати стратегії, відображаючій місію підприємства. Корпоративна символіка: девізи, лозунги, символи, логотипи. Міфи, легенди, герої. Ритуали, традиції, заходи. Корпоративний стиль, дрес-код.

Тема 5. Основи професійного етикету

Поняття етикету. Історія розвитку етикету. Види етикету. Сучасний діловий протокол та етикет.

Тема 6. Етичні норми ділового спілкування

Корпоративні комунікації. Невербальні засоби спілкування. Етикет телефонного спілкування. Спілкування електронною поштою, використання месенджерів Telegram, Viber, Facebook Messenger, WhatsApp, Skype тощо.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	денна форма					заочна форма				
	усь го	у тому числі				усь ого	у тому числі			
		л	с	л	срс		л	с	л	срс
Модуль 1										
Змістовий модуль 1. Сутність корпоративної етики										
Тема 1. Вступ до навчальної дисципліни «Корпоративна етика»	11	2			9	10	1			9
Тема 2. Корпоративна, професійна та прикладна етика в структурі етичного знання	17	2	2	4	9	17	1	1	2	13
Тема 3. Методи та функції	15	2	2	2	9	15	1	1		13

корпоративної етики										
Разом за ЗМ 1	43	6	4	6	27	42	3	2	2	35
Змістовий модуль 2. Етичні аспекти стосунків у колективі										
Тема 4. Елементи корпоративної культури	17	2	4	2	9	18	1	2	2	13
Тема 5. Основи професійного етикету	15	2	2	2	9	15	1	1		13
Тема 6. Етичні норми ділового спілкування	15	2	2	2	9	15	1	1		13
Разом за ЗМ 2	47	6	8	6	27	48	3	4	2	39
Усього годин	90	12	12	12	54	90	6	6	4	74
Модуль 2										
ІНДЗ	1					1				

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин дфн/зфн
1	Корпоративна, професійна та прикладна етика в структурі етичного знання	2/1
2	Методи та функції корпоративної етики	2/1
3	Елементи корпоративної культури	4/2
4	Основи професійного етикету	2/1
5	Етичні норми ділового спілкування	2/1

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
<i>денна форма навчання</i>		
1	Корпоративна, професійна та прикладна етика в структурі етичного знання	4
2	Методи та функції корпоративної етики	2
3	Елементи корпоративної культури	2
4	Основи професійного етикету	2
5	Етичні норми ділового спілкування	2
<i>заочна форма навчання</i>		
6	Корпоративна, професійна та прикладна етика в структурі етичного знання. Методи та функції корпоративної етики	2
7	Етичні аспекти стосунків у колективі	2

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин дфн/зфн
1	Вступ до навчальної дисципліни «Корпоративна етика»	9/9
2	Корпоративна, професійна та прикладна етика в структурі етичного знання	9/13
3	Методи та функції корпоративної етики	9/13
4	Елементи корпоративної культури	9/13
5	Основи професійного етикету	9/13
6	Етичні норми ділового спілкування	9/13

8. Індивідуальні завдання

Розробити кодекс документознавця. Кодекс має містити преамбулу, в якій треба зазначити стан дослідження питання щодо розроблення та існування кодексу документознавця. Вимоги до оформлення завдання: обсяг до 5-ти сторінок, формат паперу А4, шрифт Times New Roman 14, інтервал 1,5, поля 20 мм з усіх боків. Список літератури розміщується наприкінці матеріалу у порядку згадування або за алфавітом. Посилання наводяться у тексті у квадратних дужках (наприклад [1, с.140-141]).

Оцінювання завдання здійснюється за п'ятьма критеріями: актуальність викладеної інформації; аргументованість викладеної інформації; дотримання принципів академічної доброчесності; оформлення завдання та дотримання вимог до нього; вчасність здачі на перевірку. Кожний з критеріїв оцінюється в інтервальній шкалі від 0 до 5 балів.

9. Методи навчання

Навчальна дисципліна включає лекційні, семінарські, лабораторні заняття. У лекціях викладаються теоретичні розділи курсу. Лабораторні заняття призначені для придбання й закріплення студентом індивідуальних практичних навичок з формування та розвитку професійних етичних норм. Використовуються такі методи навчання: пасивні та інтерактивного навчання (дискусія, «круглий стіл», «ділова гра»).

10. Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни «Корпоративна етика» сприяє формуванню як загальних, так і професійних компетентностей. Загальні компетентності: здатність діяти громадянськи свідомо на основі загальнолюдських ціннісних орієнтирів, вміння застосовувати основні принципи функціонування сучасного суспільства сталого розвитку та його соціальних інститутів в умовах ринкових відносин, дотримуватися основ безпеки професійної діяльності та здорового способу життя; здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію; працювати в команді з дотриманням етичних норм та цінностей мультикультурного суспільства; спілкуватися рідною мовою усно та письмово. Фахові компетентності: навички оцінки стану інформаційно-документного забезпечення в установах, організаціях та на підприємствах і на цій основі моделювати перспективи розвитку об'єкту; розв'язання проблем – здатність розв'язувати широке коло проблем та задач шляхом розуміння їх фундаментальних основ та використання як теоретичних, так і експериментальних методів у фаховій діяльності; культура фахової діяльності – здатність пояснити широкий діапазон управлінських проблем на всіх рівнях діяльності установи; здатність використовувати відповідну термінологію та способи вираження фахових проблем в усній та письмовій формах рідною мовою. Згідно з матрицею відповідності визначених ОПП «Інформаційна, бібліотечна та архівна справа» результатів навчання та компетентностей вивчення навчальної дисципліни «Корпоративна етика» дає результат навчання: РН-6 – набуття вмінь використання Інтернет-ресурсів для пошуку, обробки та оформлення інформації у фаховій діяльності.

11. Критерії оцінювання

Робота здобувача вищої освіти на семінарських, лабораторних, заняттях оцінюється за такими критеріями: змістовність, повнота, достовірність розкриття питання/виконання завдання; активна участь здобувача вищої освіти у занятті; правильність виконання та дотримання принципів академічної доброчесності; оформлення завдання та дотримання вимог до нього; актуальність викладеної інформації; аргументованість викладеної інформації; дотримання принципів академічної доброчесності; оформлення завдання та дотримання вимог до нього; вчасність здачі на перевірку; презентація завдання під час захисту.

Кожний з критеріїв оцінюється в інтервальній шкалі від 0 до 5 балів: 5 балів – повна відповідність критерію; 4 бали – відповідність критерію не менш ніж на 80%; 3 бали – відповідність критерію не менш ніж на 60%; 2 бали – відповідність критерію не менш ніж на 40%; 1 бал – відповідність критерію не менш ніж на 20%; 0 балів – відповідність критерію відсутнє. Кількість критеріїв конкретного завдання визначається видом, метою навчального заняття та досягненням кінцевого результату його виконання.

Загальна максимальна сума балів за всі види навчальної діяльності здобувача вищої освіти в межах навчальної дисципліни «Корпоративна етика» становить 100 балів та складається з суми балів за поточний контроль (50 балів) та підсумковий контроль (іспит 50 балів).

Іспит складається у письмовій формі, в тому числі з використанням навчального порталу МДУ. Структурно підсумковий контроль містить тестові та практичні завдання. Оцінювання здійснюється відповідно: кожна правильна відповідь тестового завдання оцінюється в один бал; практичні завдання за встановленими критеріями, кожний з яких оцінюється в інтервальній шкалі від 0 до 5 балів.

12. Засоби оцінювання

Під час вивчення дисципліни «Корпоративна етика» застосовується поточний і підсумковий контроль знань студентів.

Поточний контроль здійснюється у формі контролю систематичності та активності роботи здобувачів вищої освіти протягом семестру під час вивчення програмного матеріалу дисципліни, зокрема: виступи на семінарських заняттях, виконання завдань на лабораторних заняттях; участь в обговоренні питань з певної теми; відповіді на запитання викладача; підготовка індивідуальних науково-дослідних завдань з окремих питань; участь у науково-практичних заходах із проблем дисципліни.

Підсумковий контроль здійснюється у формі іспиту, на який виносяться питання за двома модулями (м.1. Корпоративна культура та м.2. Корпоративна етика) інтегрованої навчальної дисципліни «Корпоративна культура».

Питання до самоконтролю знань – іспит

1. Теоретичні основи інтегральної навчальної дисципліни «Корпоративна культура»: об'єкт, предмет, мета, завдання, зміст, структура.
2. Міждисциплінарний взаємозв'язок інтегральної навчальної дисципліни «Корпоративна культура» з іншими навчальними дисциплінами.
3. Історія виникнення та становлення поняття «корпоративна культура».
4. Сучасні визначення поняття «корпоративна культура», їх сутність.
5. Рівні корпоративної культури
6. Елементи корпоративної культури.
7. Ознаки корпоративної культури.
8. Властивості корпоративної культури.
9. Функції корпоративної культури.
10. Значення корпоративної культури для підприємств, організацій, установ.
11. Значення корпоративної культури для державного управління та місцевого самоврядування.
12. Значення корпоративної культури для закладів вищої освіти
13. Типи корпоративної культури.
14. Моделі корпоративної культури: загальна характеристика.
15. Модель корпоративної культури Г. Хофстеда.
16. Модель корпоративної культури Е. Шейна.
17. Модель корпоративної культури Ч. Хенді.
18. Модель корпоративної культури Г. Харрісона.
19. Модель корпоративної культури Г. Хаєта.

20. Соціальний та психологічний зміст корпоративної культури: загальна характеристика.
21. Інтеграція – параметр, який формує та впливає на соціальний, психологічний зміст корпоративної культури.
22. Диференціація – параметр, який формує та впливає на соціальний, психологічний зміст корпоративної культури.
23. Адаптація – параметр, який формує та впливає на соціальний, психологічний зміст корпоративної культури.
24. Види психологічного клімату в організації.
25. Фактори та чинники впливу на формування соціально-психологічного клімату організації.
26. Значення діагностики корпоративної культури для установи.
27. Методика діагностування К. Камерона і Р. Куїнна.
28. Методика діагностування Е. Шейна.
29. Методика діагностування Г. Хаєта.
30. Методика діагностування Д. Денісона.
31. Інструментарій діагностики корпоративної культури.
32. Значення керівника та його стилю роботи у становленні корпоративної культури.
33. Директивний стиль керівництва.
34. Демократичний стиль керівництва.
35. Ліберальний стиль керівництва.
36. Види етичних норм.
37. Матеріальні і духовні фактори, їх співвідношення у визначенні мети і засобів у підприємницькій діяльності.
38. Професіоналізм як моральна цінність.
39. Корпоративна соціальна відповідальність.
40. Методи корпоративної етики.
41. Функції корпоративної етики.
42. Кодекс корпоративної поведінки і «негласні» правила.
43. Засоби у виробленні моральних норм та цінностей організації (колективу).
44. Елементи корпоративної культури: загальна характеристика.
45. Місія підприємства. Візія підприємства. Стратегія підприємства.
46. Набір переконань, які допомагають підприємству слідувати стратегії, відображаючій місію підприємства.
47. Корпоративна символіка: девізи, лозунги, символи, логотипи.
48. Міфи, легенди, герої, ритуали, традиції, заходи як елементи корпоративної культури.
49. Корпоративний стиль, дрес-код.
50. Етикет: поняття, історія розвитку етикету, його види.
51. Сучасний діловий протокол та етикет.
52. Етичні норми ділового спілкування.
53. Корпоративні комунікації.

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота						ІНДЗ	Сума
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль №2				
T1	T2	T3	T3	T4	T6		
10			15			25	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку

90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Виконання завдань на практичних заняттях передбачає доступ до мережі Інтернет, проектор мультимедійний, екран, що дозволяє оволодівати вміннями формувати модель корпоративної культури та розвивати її в установі тощо.

15. Рекомендована література

Базова

- Гнезділова К. М. Корпоративна культура викладача вищої школи : навч.-метод. посібник / К. М. Гнезділова – Черкаси : ЧНУ імені Богдана Хмельницького, 2013. – 124 с. - Режим доступу: https://chdtu.edu.ua/media/k2/attachments/YYYYYYYYY_YYYYYYYYYYYYYYY_YYY_YYYYY_YYYYYYYYYYYY.pdf
- Монастирський Г.Л. Теорія організації: Навч. посібник / Г.Л. Монастирський. – К.: Знання, 2008. – 319 с. - Режим доступу: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/800/1/Theory_organiz.pdf
- Отенко І. П. Корпоративна культура: міжнародний та трансформаційний аспекти : монографія [Електронний ресурс] / І. П. Отенко, М. І. Чепе-люк. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. – 243 с. - Режим доступу: <http://repository.hneu.edu.ua/bitstream/123456789/20079/1/2018-%20%D0%9E%D1%82%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%86%20%D0%9F%2C%20%D0%A7%D0%B5%D0%BF%D0%B5%D0%BB%D1%8E%D0%BA%20%D0%9C%20%D0%86.pdf>
- Хает Г.Л. Корпоративна культура: Навч. посібник / Г.Л. Хает, О.Л. Єськов, С.В. Ковалевський. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 403 с.

Допоміжна

- Апосталюк О. Корпоративна культура як інструмент ефективного менеджменту підприємства в підвищенні його конкурентоспроможності / О.Апосталюк // Економічний часопис Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. - 2016. - №2. - С.68-73. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/echcenu_2016_2_14
- Балика О.Г. Стратегічне спрямування корпоративної культури підприємства / О.Г. Балика. - Режим доступу: <https://core.ac.uk/download/pdf/32606967.pdf>
- Баранова Н. М. Роль і значення викладання курсу «Професійна та корпоративна етика» у вищому навчальному закладі / Н. М. Баранова // Актуальні проблеми філософії та соціології. – 2016. – Вип. 11. – С. 19-22. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/aprfc_2016_11_7
- Веремчук Р.О. Корпоративна культура організації та її вплив на систему розвитку персоналу / Р.О. Веремчук. - Режим доступу: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/36034/1/42_240-245.pdf
- Дергачова В.В. Особливості формування корпоративної культури на підприємствах України . - Режим доступу: <http://ev.fmm.kpi.ua/article/view/135694/132550>

10. Дмитренко М. Й. Морально-етичні орієнтири корпоративної культури / М. Й. Дмитренко // Вісник Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Філософія. – 2014. – Вип. 43. – С. 123-138. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhnpu_filos_2014_43_12
11. Красніцька Г. М. Корпоративна етика в сучасній організації / Г. М. Красніцька // Гілея: науковий вісник. – 2015. – Вип. 102. – С. 223-226. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/gileya_2015_102_58
12. Мозгова О. О. Сучасні моделі корпоративної культури / О. О. Мозгова // Економічні науки [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.rusnauka.com/23_WP_2011/Economics/10_91230.doc.htm
13. Полянська А.С. Формування моделі корпоративної культури в діяльності вітчизняних підприємств / А.С. Полянська, О.М. Дюк // Економіка та управління підприємствами. - 2018. - Випуск 27. - С.9-16. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/bses_2018_27%282%29_4
14. Романенко К. М. Соціально-етичний маркетинг та формування корпоративної організаційної культури / К. М. Романенко // Наукові записки Львівського університету бізнесу та права. – 2009. – Вип. 3. – С. 35-43. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzlubp_2009_3_7
15. Сливка О. А. Корпоративна етика як інструмент ефективного управління персоналом організації / О. А. Сливка // Проблеми і перспективи розвитку підприємництва. – 2017. – № 1. – С. 114–119. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pirpr_2017_1_20
16. Турчик І. Соціально-психологічний клімат як елемент корпоративної культури навчального закладу / І. Турчик, Л. Щоголева. - Режим доступу: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?I21DBN=LINK&P21DBN=UJRN&Z21ID=&S21REF=10&S21CNR=20&S21STN=1&S21FMT=ASP_meta&C21COM=S&2_S21P03=FILA=&2_S21STR=Npd_2014_2_67
17. Шергіна Л. А. Етичні аспекти корпоративної поведінки в процесі ведення бізнесу / Л. А. Шергіна, О. О. Савощенко, А. Й. Жемба // Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2017. – № 4. – С. 210-213. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Vchnu_ekon_2017_4_42
18. Фіщук Н.Ю. Корпоративна культура організації: сутність, види, принципи та вплив на розвиток організації / Н.Ю.Фіщук , І.В.Ломачинська // Збірник наукових праць ВНАУ Серія: Економічні науки. - 2012. - №1 (56). - Том 4. - С.81-85. - Режим доступу: <http://econjournal.vsau.org/files/pdfa/691.pdf>

Інформаційні ресурси

19. Офіційний веб-сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. – Режим доступу: www.nbuv.gov.ua.
20. Пошукова система (вільна, доступна) Google Scholar або Google Академія, яка індексує повний текст наукових публікацій всіх форматів і дисциплін. – Режим доступу: <https://scholar.google.com.ua>.